

STARO
MESTO,
NOVA
DOŽIVETJA

4. POROČILO SKUPINE
ZA MONITORING
STRATEGIJE RAZVOJA
IN TRZENJA
TURISTICNE
DESTINACIJE PTUJ

V OBDOBJU 2017–2021

UVOD

Strategija razvoja in trženja turistične destinacije Ptuj v obdobju 2017-2021 je bila sprejeta v maju 2017. Ustanovljena skupina za monitoring strategije, ki jo tvori devet članov predstavnikov Mestne občine Ptuj, Zavoda za turizem Ptuj, starega mestnega jedra, turističnih ponudnikov oz. turističnega gospodarstva ter organizirane civilne družbe na področju turizma, dvakrat letno poroča mestnemu svetu o realizaciji oziroma izvajanju ciljev, navedenih v strategiji.

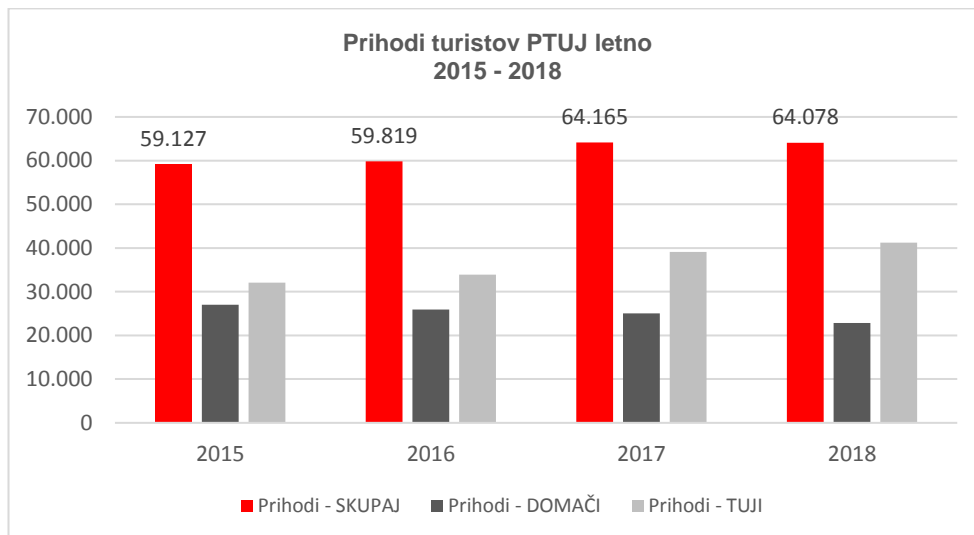
Skupina za monitoring spremlja uresničevanje strategije, ki predstavlja krovni dokument za načrtovanje turističnega razvoja destinacije. Je živ dokument, katerega namen je zagotoviti razvoj in rast turizma na Ptuj, ki bo povečal turistične prihode in potrošnjo ter prinesel turističnemu gospodarstvu na Ptuj pozitivne učinke. Pri tem je aktivno vključevanje in sodelovanje vseh, ki so tako ali drugače vpeti v turistični razvoj destinacije, nujni pogoj za njeno uspešno uresničitev.

Skupina je na prvih treh srečanjih ovrednotila izvedene ukrepe strategije v letu 2017 in 2018 ter ključne kazalnike turističnega razvoja za koledarsko leto 2017. V okviru četrtega srečanja je skupina pregledala ključne kazalnike turističnega razvoja za koledarsko leto 2018 ter opozorila na nujnost sodelovanja ter izvajanja sprejetih potrjenih ukrepov strategije s strani predvidenih akterjev za njeno uspešno realizacijo.

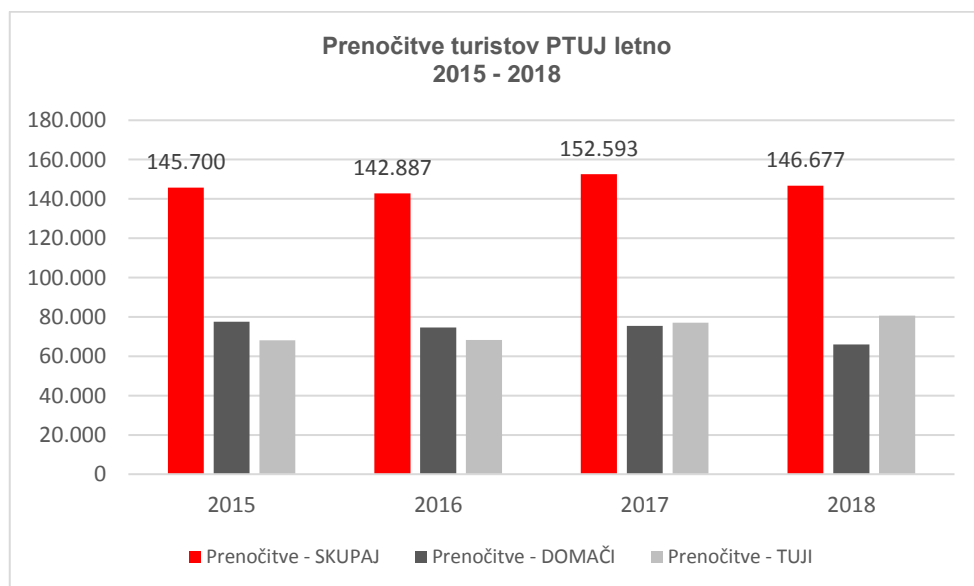
KROVNI PREGLED TURISTIČNIH GIBANJ V 2018

Pregled ključnih kazalnikov turističnega gibanja kaže na trend rasti glede na izhodiščne vrednosti teh kazalnikov v sklopu priprave Strategije razvoja in trženja turistične destinacije Ptuj, primerjava med letoma 2018 in 2017 pa nakazuje na stagnacijo oz. rahel upad določenih kazalnikov turističnega gibanja v letu 2018. Slednje gre po besedah predstavnice Term Ptuj pripisati najverjetneje spremenjeni cenovni politiki Term Ptuj kot največjega generatorja turističnih prihodov v destinaciji, ki so v preteklem letu z občutnim dvigom cen (+25%) vplivale na nižje število turističnih prihodov in nočitev na destinaciji. Na ta račun so sicer uspele ustvariti boljše vrednosti izbranih finančnih kazalnikov.

- **Prihodi turistov:** V letu 2018 je število prihodov turistov v destinaciji Ptuj ostalo približno enako letu 2017 ter skupno znašalo 64.078 turistov. Število tujih turistov je v letu 2018 naraslo za skupno 5,4 % glede na leto poprej (skupaj 41.241), medtem ko je pri domačih turistih mogoče zaznati upad (-8,8 % glede na leto 2017; skupaj 22.837). Rast turističnih prihodov je pod načrtovano za leto 2018 (plan +8%). Delež tujih turistov je v letu 2018 znašal 64 % v primerjavi z izhodiščnimi 54 % v letu 2015.

Prenočitve turistov: V letu 2018 je število prenočitev turistov v destinaciji Ptuj znašalo 146.677 prenočitev (*upad za 3,9 % glede na leto poprej*). Medtem, ko so prenočitve tujih turistov narasle za 4,6 %, so prenočitve domačih turistov upadle za 12,5 %. Rast turističnih prenočitev je pod načrtovano za leto 2018 (plan +10%).

- **Povprečna doba bivanja:** V letu 2018 je PDB znašala 2,3 dni, kar je rahel padec glede na izhodiščno vrednost PDB 2,5 dni. Nižja vrednost kazalnika v primerjavi z letom 2015 se navezuje na povečanje števila tranzitnih gostov, ki na destinaciji prenočijo na poti do drugega cilja potovanja.

KLJUCNE UGOTOVITVE SKUPINE ZA MONITORING STRATEGIJE V ČETRTEM OBDOBJU POROČANJA

OBDOBJE IN VSEBINA POROČANJA

Skupina za monitoring je v sklopu četrtega srečanja izvedla pregled kazalnikov turističnega razvoja za koledarsko leto 2018 ter se seznanila s stanjem glede realizacije ukrepov s strani predvidenih akterjev. Srečanje je bilo zaradi usklajevanja za pridobitev aktualnih podatkov o izvedenih in predvidenih ukrepih s strani odgovornih akterjev izvedeno v začetku junija 2019.

STRATEŠKA IZHODIŠČA IN DEJAVNIKI USPEHA ZA IMPLEMENTACIJO STRATEGIJE

Strategija razvoja in trženja turistične destinacije Ptuj 2017-2021 je živ dokument, ki prek letnih evalvacij predvideva ustrezno umeščanje novih idej, predlogov ukrepov ter po potrebi tudi prilagoditve glede na spremenjene razmere na trgu.

Celovit splet ukrepov za uresničitev zastavljenih strateških ciljev, ki so razporejeni v štiri temeljne stebre, izhajajo iz temeljne razvojne strategije diferenciacije. Ta se usmerja k doseganju edinstvenosti in dodane vrednosti v očeh svojih kupcev skozi učinkovito upravljanje marketinškega spleta, pri čemer je ključno odlično poznavanje ciljnih kupcev, stalen razvoj inovativnih in diferenciranih turističnih produktov, kakovost izvedbe turističnih storitev ter učinkovito in intenzivno trženje, skozi katerega destinacija komunicira o svoji edinstvenosti, ustvarja percepcijo dodane vrednosti in utrjuje zeleno podobo na percepcijskem zemljevidu ciljnih kupcev. Razvoj produktov temelji predvsem na mehkih izboljšavah ter razvoju po modelu »razvoj produktov« in »tržna penetracija« kot manj tveganih strategijah ob omejenih finančnih sredstvih.

Za uspešno uresničitev zastavljenih strateških ciljev je zato ključno, da destinacija upošteva dva temeljna dejavnika uspeha, kot je zapisno že v strateškem dokumentu:

- sodelovanje vseh turističnih deležnikov pri njenem uresničevanju (skupna odgovornost za realizacijo) ter
- zagotavljanje stalnih in zadostnih finančnih virov za izvajanje trženjskih aktivnosti.

Skupina za monitoring ugotavlja, da ključni nosilci posameznih ukrepov v okviru veljavne strategije ne uresničujejo v zadostni meri svoje vloge, ki so jo sprejeli ob potrditvi strategije. Aktivno sodelovanje Mestne občine Ptuj pri realizaciji strategije je ključno za uspešno doseganje zastavljenih krovnih strateških ciljev in zelenih vrednosti kazalnikov. Skupina tako apelira na MOP, da zavzame stališče do svojega dela nalog v okviru veljavne strategije.

Poleg omenjenega je potrebno upoštevati tudi **pomembne spremembe**, s katerimi se je soočila destinacija v letu 2019 in bi lahko vplivale na nadaljnji potek oz. uresničevanje zastavljene strategije:

- **Sprememba lokalne oblasti v Mestni občini Ptuj:** z izvolitvijo nove županje v letu 2019 obstaja možnost redefiniranja prioritetenih področij in projektov (vpliv na izbrane potrjene ukrepe) ter redefiniranja kadrovskih in finančnih virov. Za uresničitev zastavljenih strateških ciljev je pomemben celoten splet ukrepov, zato je ključno, da skupina za monitoring skupaj s posameznimi nosilci ukrepov najde ustrezne načine oz. poti za njihovo izvedbo (s kadrovske in finančno podporo).
- **Kadrovske spremembe v Javnem zavodu za turizem Ptuj:** menjava na ravni vodstva in nadomeščanja začasnih odsotnosti zaposlenih lahko pomembno vplivajo na kontinuiteto delovanja (poznavanje področja in projektov s strani zaposlenih na operativni ravni) ter dinamiko izvajanja ukrepov.

DODATNA FINANČNA SREDSTVA PTUJU KOT VODILNI DESTINACIJI

Ptuj je z novo Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021 pridobil status vodilne destinacije in s tem tudi možnost kandidiranja za dodatna javna sredstva za potrebe razvoja in trženja turizma. Destinacija je v okviru *Javnega razpisa za sofinanciranje razvoja in promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji* v letu 2018 uspešno kandidirala za sofinanciranje aktivnosti digitalnega trženja in razvoja novih integralnih turističnih produktov za obdobje 2018-2019 v skupnem znesku 139.512,44 €, od česar znaša znesek pričakovanega sofinanciranja 127.418,56 €.

Pridobljena sredstva so oz. bodo v letih 2018 in 2019 namenjena za oblikovanje vsebin za digitalno promocijo (foto in video produkcija), izvedbo digitalne kampanje, prenavo spletne strani, oblikovanje treh integralnih turističnih produktov ter zaposlitev dodatne osebe za vodenje in administriranje vseh aktivnosti operacije.

KLJUČNE UGOTOVITVE

Skupina za monitoring ugotavlja, da večina **kazalnikov turističnega gibanja** po skoku v letu 2017 beleži umiritev v letu 2018, kar gre po besedah predstavnice Term Ptuj najverjetneje pripisati občutnemu povišanju cen (+25%) na strani največjega generatorja turističnih prihodov, tj. Term Ptuj. Tako je v preteklem letu destinacijo obiskalo skupno 64.078 turistov, ki so skupaj ustvarili 146.677 nočitev. Število prihodov je bilo največje v poletnih mesecih (junij-avgust, skupno 44% vseh turistov), delež tujih turistov se je povečal na 64 %. Kazalnik »število prenočitvenih zmogljivosti – stalna ležišča« za leto 2018 ni aktualiziran, saj v času izvedbe srečanja skupine za monitoring in priprave poročila uradni metodološki podatki s strani SURS še niso bili na voljo¹.

Močan **karakter tranzitne destinacije** se med drugim odraža tudi v nekoliko nižji povprečni dobi bivanja (2,3 dni). Skupina za monitoring predlaga uvedbo sistematičnega spremljanja tranzitnih gostov in drugih enodnevnih obiskovalcev, ki na destinaciji ne prespijo in jih uradna statistika v svojih meritvah ne zajame.

¹ SURS zaradi prehoda na nov vir podatkov, podatkov o zmogljivostih še ni objavil. Predvidoma bodo prvi podatki o zmogljivostih objavljeni konec junija 2019.

Za prihodnjo rast turističnih prihodov bo potrebno razvojne napore usmeriti v **povečevanje nastanitvenih kapacitet** v destinaciji. V danem kratkoročnem obdobju se zaenkrat ne predvideva nobena večja infrastrukturna investicija na tem področju, zato bo potrebna nadaljnja koordinacija pri izvajanju aktivnosti v smeri spodbujanja novih nastanitvenih kapacitet s strani malih in srednje velikih podjetij ter drugih zasebnih oblik namestitvev. V letu 2018 so zabeleženi 3 novi ponudniki namestitvenih kapacitet.

Ob pregledu **kazalnikov gospodarskega gibanja** v ključnih panogah, povezanih s turistično dejavnostjo² je zaznati rahel padec nekaterih vrednosti kazalnikov. Na ravni prihodkov iz turizma³ je glede na izhodiščno vrednost kazalnika zabeležen nekolikšen upad, zabeležena rast v preteklem letu (2%) pa je nižja od planirane za to obdobje (8%). Število podjetij in novonastalih podjetij na področju turistične dejavnosti⁴ prav tako zaostaja za planirano rastjo. Skupina za monitoring ugotavlja, da je **izvajanje zastavljenih ukrepov za izboljšanje pogojev za gospodarsko rast** (ukrepi 1.6.) ključno za doseganje zastavljenih ciljev in zelenih vrednosti kazalnikov. Nosilec teh ukrepov je Mestna občina Ptuj, ki do srečanja skupine za monitoring ni podala celovitega pregleda statusa tega sklopa ukrepov oz. izvedenih ali predvidenih aktivnosti na tem področju. Skupina za monitoring tako predlaga skupno srečanje s predstavniki Mestne občine Ptuj s ciljem po pregledu statusa realizacije potrjenih ukrepov strategije ter prihodnjimi planiranimi aktivnostmi, ki bodo prispevale k uresničevanju strategije razvoja in trženja turizma v turistični destinaciji Ptuj.

V sklopu krovnih **kazalnikov trženja destinacije in njenih turističnih produktov** ugotavljamo, da je Zavod za turizem Ptuj v letu 2018 razpolagal z nižjimi finančnimi sredstvi (62.175 €) za izvajanje trženjskih aktivnosti⁵ glede na izhodiščno vrednost kazalnika (85.750 €). Od tega so sredstva s strani MOP v ta namen znašala 47.300 €, sredstva s strani že omenjenega javnega razpisa pa dobrih 14.875 €. Na področju razvoja turističnih produktov so ukrepi za izvedbo predvideni v letu 2019, in sicer v sklopu že omenjenega nacionalnega razpisa za sofinanciranje razvoja in promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij. Predviden je razvoj treh inovativnih turističnih produktov, in sicer s področja termalnega turizma, vina in kulinarike ter turizma na podeželju. Skladno z usmeritvami strategije je ključnega pomena zagotavljanje zadostnih proračunskih sredstev za izvajanje trženjskih aktivnosti destinacije za uspešno doseganje zastavljenih ciljev.

Kot skupina za monitoring ugotavljamo, da je za spremljanje **kazalnikov kakovosti in zadovoljstva** različnih skupin deležnikov (turisti, ponudniki, lokalno prebivalstvo) potrebno vzpostaviti sistematične načine merjenja. Destinacija je v letu 2018 oblikovala teoretični model in vprašalnike za spremljanje zadovoljstva ključnih skupin deležnikov, v letu 2019 pa bo pristopila k njihovem izvajanju. Spremljanje zadovoljstva je ključno za razumevanje in ustrezno sprejemanje korektivnih ukrepov v sklopu upravljanja turistične destinacije in načrtovanja njenega prihodnjega razvoja, za njihovo redno izvajanje pa mora destinacija zagotoviti ustrezno kadrovsko in finančno podporo.

Kazalniki razvoja kadrov: Za turistične ponudnike so bila v letu 2018 organizirana tematska srečanja in izobraževalne delavnice, ki se jih je udeležilo skupno 97 predstavnikov turističnega gospodarstva. S tem je bila vrednost ciljnega kazalnika »število sodelujočih turističnih delavcev na usposabljanjih letno« (70) prvič presežena.

² SKD dejavnosti I55 – namestitve ter I56 - strežba jedi in pijač

³ Kazalnik ne vključuje prihodkov Term Ptuj, *glej opombe v tabeli kazalnikov*

⁴ SKD dejavnosti I55 – namestitve ter I56 - strežba jedi in pijač

⁵ Kazalnik ne vključuje sredstev za izvajanje prireditev

Kazalniki dostopnosti informacij: TIC v starem mestnem jedru je obiskalo 27.593 obiskovalcev, kar predstavlja kar 43 % vseh turističnih prihodov⁶. Po podatkih Zavoda za turizem Ptuj je porast obiska v TIC mogoče pripisati preurejenim prostorom s vzpostavljeno Kurentovo sobo (brezplačen ogled Kurenta) in promociji destinacije. Zavod za turizem je v letu 2018 s prodajo spominkov v TIC realiziral prodajo v višini 13.358 €, s čimer je več kot podvojil izhodiščno vrednost kazalnika in tudi presegel zastavljeno ciljno vrednost kazalnika za leto 2021 (10.883 €).

Po oceni skupine za monitoring bodo **vrednosti nekaterih kazalnikov težko dosegljive glede na dejstvo, da uresničevanje nekaterih zastavljenih ukrepov zaostaja**. Skupina predlaga, da se predvidene nosilce takšnih ukrepov opozori in pozove k ukrepanju. Pri tem izpostavljajo kot nujno, da se cilji strategije v celoti ohranijo in da se poskuša z revidiranjem ukrepov zagotoviti njihovo uresničitev do izteka obdobja (2021).

Skupina za monitoring je znova izpostavila, da je na ravni destinacije nujna **vzpostavitev receptivne dejavnosti**. Za vzpostavitev zelenega poslovnega modela je nujno zagotoviti potrebna sredstva. Brez tovrstnega modela je raven ciljne vrednosti kazalnikov (2021) v glavnem nedosegljiva.

⁶ Obiski v TIC beležijo tako turiste kot tudi dnevne obiskovalce.

PREGLED KAZALNIKOV ZA LETO 2018

1.1. Pregled kazalnikov za krovne strateške cilje za leto 2018 s pojasnili

KLJUČNI KAZALNIKI ZA KROVNE STRATEŠKE CILJE	IZHODIŠČNA VREDNOST KAZALNIKA	2018	POJASNILA	CILJNA VREDNOST KAZALNIKA V 2021
<u>prihodki iz dejavnosti turizma (brez Term Ptuj)[1]</u>	15.026.295	14.905.189	Vir: Bonitete.si, dejavnost I55 in I56 [1]	24.589.545
letna rast prihodkov iz dejavnosti turizma	n.p.	2%	Rast za merjene dejavnosti I55 in I56 je nižja od planirane za to obdobje (plan 2018: 8 %).	15%
<u>št. podjetij v turizmu[2]</u>	122	109	Vrednost 2018: rast v I55 - nastanitve Vir: AJPES, I55=15, I56=91, R91=3 upoštevani	187
<u>št. novonastalih podjetij v turizmu v 5-letnem obdobju[3]</u>	49	35	Vrednost 2018: I55= +3, I56=+7 Vir: AJPES	65
<u>št. delovnih mest v turizmu[4]</u>	189	n.p.		232
<u>št. prenočitvenih zmogljivosti - stalna ležišča[5]</u>	1.207	1.183 *	I* Podatki se nanašajo na leto 2017, saj za leto 2018 na SI-STAT v času analize niso dosegljivi. SURS zaradi prehoda na nov vir podatkov, podatkov o zmogljivostih še ni objavil. Predvidoma bodo prvi podatki o zmogljivostih objavljeni konec junija 2019. Vir:SI-STAT	1.400
<u>št. prihodov turistov[6]</u>	59.127	14.905.189	Vir: Bonitete.si, dejavnost I55 in I56 [1]	96.757
delež rasti prihodov turistov (glede na preteklo leto)	4%	2%	Rast za merjene dejavnosti I55 in I56 je nižja od planirane za to obdobje (plan 2018: 8 %).	15%
<u>št. nočitev[7]</u>	145.700	109	Vrednost 2018: rast v I55 - nastanitve Vir: AJPES, I55=15, I56=91, R91=3 upoštevani	256.423
delež rasti št. nočitev (glede na preteklo leto)	7%	35	Vrednost 2018: I55= +3, I56=+7 Vir: AJPES	15%

povprečna doba bivanja	2,5	2,3	Zaznan je trend nižanja PDB, tako pri domačih (2,9; -4,1%) kot tujih turistih (2,0; -0,8%). PDB je višja pri domačih turistih, vendar upada z višjo stopnjo.	2,7
<u>povprečna zasedenost nastanitvenih kapacitet [8]</u>	33,1%	34,0%*	Vrednost kazalnika za leto 2018 upošteva podatke o prenočitvah za leto 2018 in številu stalnih ležišč za leto 2017 (edini dosegljivi podatki). SURS zaradi prehoda na nov vir podatkov, podatkov o zmogljivostih še ni objavil. Predvidoma bodo prvi podatki o zmogljivostih objavljeni konec junija 2019.	60%
<u>povprečna dnevna poraba turistov[9]</u>	n.p.	n.p.	Raziskovanje za vrednost kazalnika izvaja SURS, a le vsakih nekaj let (naslednja v letu 2019) in le za vrste občin (zdraviliške občine 2015: 87,98 €). Vrednost kazalnika na letni ravni se opredeli s podatki iz tržnih raziskav na ravni destinacije, h katerimi bo pristopil JZT Ptuj v letu 2019. Metodološko in vsebinsko kazalnik sledi nacionalnim podatkom.	120 €/dan
višina zagotavljenih letnih finančnih sredstev za trženje turizma (brez sredstev za organizacijo prireditev)	85.750 €	62.175 €	Višina letnih sredstev za promocijo vključuje sredstva za trženje in promocijo kakor tudi druga sredstva, s katerimi ZTP uresničuje zastavljene ukrepe strategije. MOP: 47.300 €, 14.874,71 € pa so sredstva za trženje in promocijo pridobljena v okviru razpisa za vodilne destinacije.	200.000
št. realiziranih inovativnih turističnih produktov na leto	n.p.	1	Izvedeno je bilo vodenje po Rimski Poetovioni. V sklopu aktivnosti v okviru razpisa za vodilne destinacije je v letu 2019 predviden razvoj treh integralnih turističnih produktov, in sicer s področja termalnega turizma, vina in kulinarike ter turizma na podeželju.	10
št. certificiranih zelenih turističnih produktov	0	0	Razvoja certificiranih zelenih turističnih produktov se bo destinacija lotila v okviru aktivnosti razvoja zelenih turističnih produktov v sklopu konzorcija Slovenia Green, ki se mu je destinacija priključila v aprilu 2018.	25
št. sodelujočih turističnih delavcev na usposabljanjih letno	-	97	Kazalnik vključuje ponudnike namestitev, kulinarike in ponudnike mestnega jedra, ki so se v	70

			letu 2017 udeležili tematskih srečanj in izobraževalnih delavnic.	
<u>povprečna ocena zadovoljstva z destinacijo</u> [10]	3,1	n.p.	S sistematičnim izvajanjem anket je ZTP pričel z začetkom leta 2019.	4,2
<u>št. obiskov v TIC letno</u> [11]	17.996	27.593	TIC je glede na vrednost kazalnika 2018 obiskalo 43 % vseh turistov. Povečanje obiska po pojasnilih ZTP gre predvsem na račun vzpostavljene Kurentove sobe, ki je z možnostjo brezplačnega ogleda Kurenta dodaten motivator obiska TICa.	29.027
<u>vrednost prodaje turističnih spominkov v TIC v EUR</u> [12]	4.949	13.658	Vrednost kazalnika 2018 vključuje prodajo spominkov v okviru računovodske kategorije A (spominki), v katero nista zajeti prodaja kart in pristojbine za stojnice.	10.883
povprečna ocena zadovoljstva s TIC (1-5)	n.p.	n.p.	S sistematičnim izvajanjem anket je ZTP pričel z začetkom leta 2019.	4,5
št. označenih turističnih poti	5	5		15

[1] Vir: Bonitete.si, Dejavnost SKD I55 (dejavnost hotelov in podobnih nastanitvenih obratov) in I56 (strežba jedi in pijač) za Mestno občino Ptuj. Podatki ne vključujejo prihodkov Term Ptuj, saj so sestavni del poslovne skupine Sava Hotels&Resorts. Podatki prav tako ne prikazujejo vrednosti pri vseh navedenih subjektih.

[2] Vir: SURS, 2014: Število aktivnih tržnih podjetij v občini Ptuj za izbrane dejavnosti po SKD 2008 – I55, I56, I91; od tega I55 in I56 skupaj 120; priprava podatkov po povpraševanju. Vir od 2016 dalje: Bonitete.si oz. AJPES - aktivne gospodarske družbe in samostojni podjetniki, SKD 2008 - I55, I56, I91.

[3] Vir: SURS, 2014: Število novonastalih podjetij v občini Ptuj za izbrane dejavnosti po SKD 2008 – I55, I56 2008-2014; po povpraševanju. Vir od 2016 dalje: Bonitete.si oz. AJPES - ustanovljena podjetja v izbranem letu, SKD 2008 - I55 in I56.

[4] Pojasnilo SURS: Podatkov o številu zaposlenih v panogi turizma (SKD 2008: I55, I56) ni mogoče posredovati zaradi statistične zaupnosti.

[5] Vir: SI-STAT, Prenočitvene zmogljivosti občine, 2015-2017

[6] Vir: SI-STAT, Prihodi in prenočitve turistov po skupinah nastanitvenih objektov in po državah, občine, letni podatki, 2015; Od leta 2018 uporablja SURS nov vir za zajem podatkov o turističnih prihodih in prenočitvah (eTurizem, Register nastanit. obratov).

[7] Vir: SI-STAT, Prihodi in prenočitve turistov po skupinah nastanitvenih objektov in po državah, občine, letni podatki, 2015; Od leta 2018 uporablja SURS nov vir za zajem podatkov o turističnih prihodih in prenočitvah (eTurizem, Register nastanit. obratov).

[8] Izhodiščna vrednost kazalnika predstavlja zgolj oceno Javnega zavoda za turizem Ptuj na podlagi pridobljenih podatkov lokalnih ponudnikov. Za vrednost kazalnika za tekoče leto se upošteva bruto stopnja zasedenosti ležišč.

[9] Vir za izhodiščno vrednost: SURS, Povprečna dnevna poraba tujih turistov v Sloveniji. Povprečni dnevni izdatek na turista vključuje vse izdatke, ki jih je imel turist med bivanjem v Sloveniji, in sicer za nastanitev, za hrano in pijačo v lokalih in trgovinah, za druge nakupe, za prevoz po Sloveniji, za kulturne, rekreativne in športne dejavnosti. Podatki se nanašajo na tuje turiste. Podatke za vrednost kazalnika na letni ravni za destinacijo zbira v okviru tržni raziskav JZT Ptuj.

[10] Vir za izhodiščno vrednost kazalnika: Spletna anketa izvedena v sklopu priprave strategije, 2016. Ocena na lestvici 1-5. Glej poglavje: Metodologija.

[11] Vir za izhodiščno vrednost kazalnika: Javni zavod za turizem Ptuj. Vir za vrednosti kazalnikov: JZT Ptuj.

[12] Vir za izhodiščno vrednost kazalnika: Javne službe Ptuj: revidirano letno poročilo za leto 2015, prihodki od prodaje blaga, str. 57. Vir za vrednosti letnih kazalnikov: JZT Ptuj, vrednost prodaje spominkov v TIC.

1.1. Pregled kazalnikov za operativne cilje za leto 2018 s pojasnili

1.	KONKURENČNOST IN RAST	KLJUČNI KAZALNIKI	IZHODIŠČNA VREDNOST KAZALNIKA	2018	POJASNILA	CILJNA VREDNOST KAZALNIKA V LETU 2021
1.1.	Dvig in ohranjanje kakovosti turistične ponudbe	povprečna ocena zadovoljstva	3,1	n.p.	S sistematičnim izvajanjem anket je ZTP pričel z začetkom leta 2019.	4,2
1.2.	Inovacije in inovativen razvoj turističnih produktov	število realiziranih inovativnih turističnih produktov	n.p.	1	Izvedeno je bilo vodenje po Rimski Poetovionii. V sklopu aktivnosti v okviru razpisa za vodilne destinacije je v letu 2019 predviden razvoj treh integralnih turističnih produktov, in sicer s področja termalnega turizma, vina in kulinarike ter turizma na podeželju.	10 na leto
1.3.	Dostopnost (<i>informacije in turistična ponudba</i>)	št. obiskov v TIC	17.996	27.593	TIC je glede na vrednost kazalnika 2018 obiskalo 43 % vseh turistov.	29.027
1.4.	Razvoj kadrov v turizmu	št. udeležencev na izobraževanjih letno	n.p.	97	Kazalnik zajema število sodelujočij turističnih delavcev na tematskih srečanjih in izobraževalnih delavnicah.	70

1.5.	Obvladovanje učinkov sezonskosti (desezonalizacija)	povprečna zasedenost namestitvenih kapacitet v %	30%	34,0%*	Vrednost kazalnika za leto 2018 upošteva podatke o prenočitvah za leto 2018 in številu stalnih ležišč za leto 2017 (edini dosegljivi podatki). SURS zaradi prehoda na nov vir podatkov, podatkov o zmogljivostih še ni objavil. Predvidoma bodo prvi podatki o zmogljivostih objavljeni konec junija 2019.	50% ⁷
1.6.	Izboljšanje pogojev za gospodarsko rast	št. novoustanovljenih podjetij z dej. turizma v obdobju 5 let	49	35	Vrednost 2018: I55= +3, I56=+7 Vir: AJPES	65
2.	PREPOZNAVNOST IN UČINKOVITO TRŽENJE	KLJUČNI KAZALNIKI	IZHODIŠČNA VREDNOST KAZALNIKA	2018	POJASNILA	CILJNA VREDNOST KAZALNIKA V LETU 2021
2.1.	Sistematično tržno raziskovanje in turistična analitika	št. izdanih publikacij/poročil letno	n.p.	0	ZTP interno zbira podatke o ključnih kazalnikih turističnega gibanja, prav tako se analizirajo letno v sklopu monitoringa strategije. Ti podatki niso pripravljene v obliki za širšo javnost oz. turistično gospodarstvo.	15
2.2.	Oblikovanje in trženje širše regijske znamke	vzpostavljena regijska znamka	NE	NE	Skladno z nacionalno strategijo rasti slovenskega turizma se Ptuj uvršča v makro regijo Termalno Panonska Slovenija. Znamčenje geografske makro regije zaenkrat ni predvideno, opredeljene so ključne karakteristike in nosilni produkti ter spodbujena povezovanja med destinacijami.	DA

⁷ Ciljna vrednost kazalnika je izračunana na podlagi ciljnih vrednosti kazalnikov prenočitev in prenočitvenih zmogljivosti ter tako znaša 50 %.

2.3.	Strateško marketinško načrtovanje	Strategija in letni plan trženja	NE	DA	Pripravljen je bil letni plan trženja in promocije, ki vključuje plan udeležbe na turističnih borzah in sejnih, oglaševanje, članstva v v organizacijah in promocijske ter trženjske aktivnosti v okviru razpisa	DA
2.4.	Oblikovanje destinacijske znamke Ptuj	vzpostavljena destinacijska turistična znamka	NE	DA	Oblikovan je bil priročnik uporabe destinacijske znamke. Vizualna raven znamke naj v prihodnje nadgradi še s komunikacijsko ravno, ki zagotavlja konsistentno sporočanje prek vseh tržno-komunikacijskih kanalov in utrjevanje podobe znamke.	DA
2.5.	Učinkovito trženje turistične ponudbe destinacije	št. prihodov turistov	59.127	64.078	Metodološka opomba: Od leta 2018 uporablja SURS nov vir za zajem podatkov o turističnih prihodih in prenočitvah (eTurizem, Register nastanit. obratov).	96.757
2.6.	Stabilni viri financiranja trženjskih aktivnosti	višina letnih sredstev za promocijo	85.750 €	62.175 €	Višina letnih sredstev za promocijo vključuje sredstva za trženje in promocijo kakor tudi druga sredstva, s katerimi ZTP uresničuje zastavljene ukrepe strategije. MOP: 47.300 €, 14.874,71 € pa so sredstva za trženje in promocijo pridobljena v okviru razpisa za vodilne destinacije.	200.000 €

3.	PARTNERSTVO IN SODELOVANJE	KLJUČNI KAZALNIKI	IZHODIŠČNA VREDNOST KAZALNIKA	2018	POJASNILA	CILJNA VREDNOST KAZALNIKA V LETU 2021
3.1.	Povezovanje in sodelovanje vseh deležnikov pri razvoju in trženju destinacije	št. turističnih produktov letno s sodelovanjem več tur. ponudnikov	n.p.	1	Izvedba projekta Ptuj smo ljudje (povezovanje ponudnikov starega mestnega jedra), Mesec kulinarike (promocija in povezovanje gostincev), Teden gibanic (povezovanje gostinskih ponudnikov v času Dobrot slovenskih kmetij)	15

3.2.	Učinkovito informiranje in komunikacija z vsemi deležniki	Povprečna ocena zadovoljstva	3,1	n.p.	S sistematičnim izvajanjem anket je ZTP pričel z začetkom leta 2019.	4,2
4.	TRAJNOSTNI RAZVOJ	KLJUČNI KAZALNIKI	IZHODIŠČNA VREDNOST KAZALNIKA	2018	POJASNILA	CILJNA VREDNOST KAZALNIKA
4.1.	Varstvo naravne in kulturne dediščine	št. zelenih turističnih produktov	n.p.	0	V času priprave strategije je bila v javno dostopnih podatkih napovedana razširitev sheme na področje zelenih turističnih produktov. Tako so zeleni produkti v okviru kazalnika razumljeni kot certificirani zeleni produkti v okviru Zelene sheme slovenskega turizma Slovenia Green. Trenutna Zelena shema slovenskega turizma vključuje certificiranja za kategorije destinacij, namestitev, turističnih agencij, parkov in s pozivom v letu 2019 tudi atrakcij. Destinacija bo v letu 2019 obnavljala certifikat.	25
		izvedena analiza vpliva turizma na okolje	n.p.	NE	Nosilec aktivnosti in odgovoren za poročanje je MOP.	DA
4.2.	Ohranjanje kulturne dediščine	št. celovitih turističnih proizvodov z vključeno tematiko kulturne dediščine	n.p.	1	Vzpostavljeno je bilo tematsko vodenje Rimska Poetoviona, v okviru katerega kostumirani vodniki obiskovalce popeljejo v obdobje slavnega antičnega Ptuja.	5 na leto
4.3.	Razvijanje trajnostne mobilnosti	št. km urejenih kolesarskih poti ⁸	13	15,2	V letu 2018 je bila realizirana ureditev 2,3 km kolesarskih povezav med parkiriščem P&R na Zadružnem trgu in stanovanjskim naseljem, vzpostavljen je tudi sistem izposoje koles s 4 postajami, pri čemer je na voljo 20 koles. Do leta 2022 je predvidena ureditev 18 km kolesarskih povezav.	50

⁸ Vsebinsko kazalnik meri urejene kolesarske poti (primerne tudi za kolesarjenje družin z otroki).

IZVAJANJE IN REVIDIRANJE UKREPOV ZA DOSEGO ZASTAVLJENIH STRATEŠKIH CILJEV

Izvajanje Strategije razvoja in trženja turistične destinacije Ptuj 2017-2021 je skoraj na polovici svojega trajanja. Skupina za monitoring ugotavlja, da **ključni nosilci posameznih ukrepov v okviru veljavne strategije ne uresničujejo v zadostni meri svoje vloge**, ki so jo sprejeli ob potrditvi strategije.

V sklopu revidiranja izvedenih ukrepov je skupina za monitoring s strani Mestne občine Ptuj v preteklih dveh revidiranjih prejela pomanjkljive informacije o statusu izvajanja oziroma je prejela informacije o neizvajanju nekaterih zastavljenih ukrepov. Skupina za monitoring je tako Izvedbo ukrepov za leto 2018 lahko zgolj **deloma ovrednotila** (3. poročilo), celovitih povratnih informacij pa skupina ni prejela tudi v okviru svojega 4. srečanja.

Skupina za monitoring prepoznava **aktivno sodelovanje Mestne občine Ptuj pri realizaciji strategije kot ključno za uspešno doseganje zastavljenih krovnih strateških ciljev in zelenih vrednosti kazalnikov**. Skupina tako apelira na Mestno občino Ptuj, da zavzame stališče do svojega obsega nalog v okviru veljavne strategije. V tem sklopu predlaga skupina za monitoring izvedbo srečanja na ravni skupine s predstavniki MOP za pregled stanja in opredelitve do posameznih ukrepov. Srečanje naj se izvede še pred naslednjim zasedanjem skupine za monitoring.

Za učinkovito delovanje skupine za monitoring je potrebno tudi revidirati njeno članstvo. Enega izmed dveh predstavnikov občine, ki ga je v preteklosti predstavljal gospod Gorazd Orešek, se nadomesti z novim članom, ki bo kompetenten sogovornik za ta segment. **Novega člana** predlaga Mestna občina Ptuj.

Janja B. Šuler, LANARA Consulting d.o.o.

Ptuj, junij 2019